

MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RAPORTOWANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I DZIAŁAŃ NA RZECZ ŚRODOWISKA

AUTOR: ARTUR PUŁAWSKI

ZAKRES SZKOLENIA

- 1) Zakres raportowania działań przedsiębiorstw
- 2) Europejskie Standardy Raportowania Zrównoważonego Rozwoju
- 3) Międzynarodowe Standardy Raportowania Zrównoważonego Rozwoju
- 4) Branżowe Standardy Raportowania Zrównoważonego Rozwoju w sektorze rolno spożywczym
- 5) Konstruowanie raportów w przedsiębiorstwach mleczarskich
- 6) Dobór mierników działań w zakładach mleczarskich
- 7) Przykłady raportowania w przedsiębiorstwach mleczarskich

CZYM JEST ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ?

„Zrównoważony rozwój to taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie”.

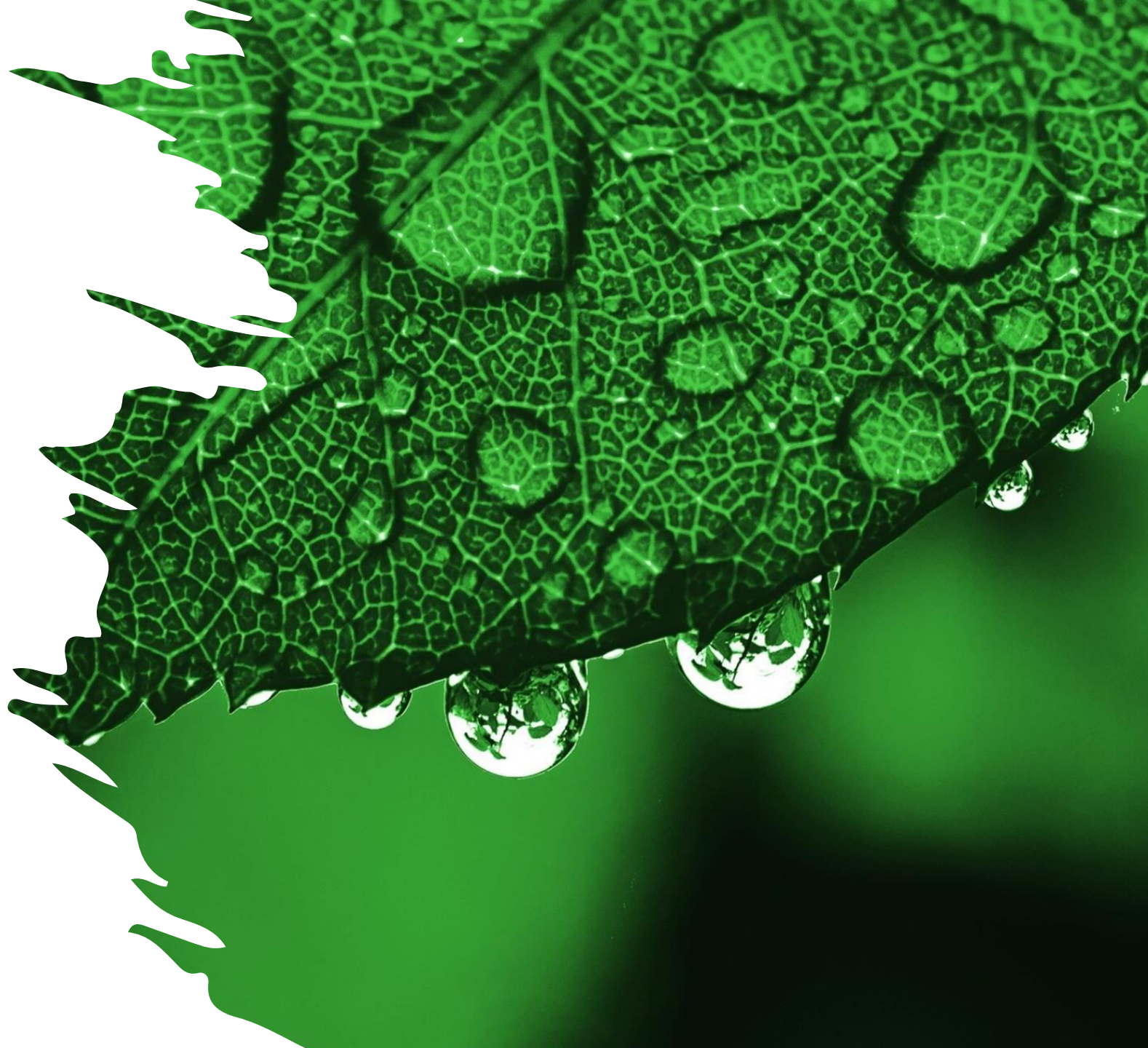
Raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju z 1987 r.

SKŁADOWE POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII

ŚRODOWISKO – E

- zmiany klimatu
- dostosowanie działań do zmian klimatycznych
- bioróżnorodność
- gospodarka obiegu zamkniętego
- zasoby wodne
- emisja zanieczyszczeń

SKŁADOWE POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII

SPRAWY SPOŁECZNE - S

- pracownicy oraz warunki pracy i płacy
- pracownicy zatrudnieni przez agencje pracy tymczasowej
- prawa człowieka w łańcuchu wartości
- społeczności lokalne
- konsumenci i inni użytkownicy końcowi

SKŁADOWE POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII

ZARZĄDZANIE – G

- rola zarządu i rady nadzorczej oraz ich skład, w tym różnorodność, etyka i kultura organizacji
- uczciwa konkurencja
- podatki
- Bezpieczeństwo danych i cyberbezpieczeństwo
- działania lobbingowe
- sygnaliści
- kontrola wewnętrzna i zarządzanie ryzykiem działalności
- audyt wewnętrzny

PO CO i DLACZEGO ? CEL RAPORTOWANIA

Dostarczenie interesariuszom informacji na temat przeciwdziałania negatywnym zjawiskom na świecie poprzez systemowe stosowania ładu korporacyjnego.

Wszystkie raporty należy rozpatrywać jako sprawozdania z wpływu stosowanego ładu korporacyjnego na otoczenie przedsiębiorstwa.

Narzędzie kontroli przepływu i ukierunkowywania przepływu kapitału i środków finansowych na zielone i zrównoważone inwestycje.

Łącznie na świecie funkcjonuje 2 400 regulacji i standardów dotyczących raportowania zrównoważonego rozwoju, w tym kwestii środowiskowych.

RAPORTOWANIE POZAFINANSOWE

Informacja niefinansowa - wszelkie informacje nie wyrażone w walucie mające wpływy na płynność, wynik finansowy i rzetelny obraz przedsiębiorstwa.

Widoczne jest postępowanie zjawisk zrównujących informacje finansowych i niefinansowych.

RAPORTOWANIE POZAFINANSOWE

- **Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR):** Rozporządzenie to nakłada obowiązek sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla zarządzających inwestycjami w UE, mając na celu zwiększenie przejrzystości w sposobie, w jaki uczestnicy rynku finansowego uwzględniają ryzyko ESG w swoich decyzjach inwestycyjnych.
- **Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD):** rozszerza wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla firm z UE i spoza UE, zwiększając spójność i porównywalność informacji na temat zrównoważonego rozwoju.
- **Dyrektywa w sprawie należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSDDD):** Przedsiębiorstwa muszą identyfikować, zapobiegać, łagodzić i rozliczać się z niekorzystnych skutków dla zrównoważonego rozwoju w swojej działalności i łańcuchach wartości.
- **Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji dwutlenku węgla (CBAM):** wprowadza opłatę za emisję dwutlenku węgla w odniesieniu do niektórych importowanych towarów, aby zapobiec ucieczce emisji i zachęcić do czystszej produkcji przemysłowej.
- **Taksonomia UE:** ustanawia system klasyfikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, kierując inwestycje w kierunku bardziej zrównoważonych projektów.
- **Pakiet „Fit for 55”:** kompleksowy plan redukcji emisji gazów cieplarnianych w UE o co najmniej 55 proc. do 2030 r., obejmujący różne środki ustawodawcze wspierające ten cel.

RAPORTOWANIE POZAFINANSOWE – przepisy planowane na rok 2024

- **Dyrektywa UE w sprawie twierdzeń ekologicznych**: ustanowienie przepisów mających na celu zapobieganie pseudoekologicznemu marketingowi poprzez zapewnienie, aby twierdzenia dotyczące ekologiczności produktów były jasne, dokładne i uzasadnione.
- **Rozporządzenie UE w sprawie produktów niepowodujących wylesiania**: nakłada surowe obowiązki w zakresie należytej staranności na firmy importujące towary o krytycznym znaczeniu, takie jak m.in. soja, wołowina, olej palmowy, drewno, kakao i kawa, w celu sprawdzenia, czy produkty te nie przyczyniają się do wylesiania lub degradacji lasów, promując zrównoważone praktyki handlowe.
- **Rewizja - Przepisy UE dotyczące opakowań i odpadów opakowaniowych**: kluczowa aktualizacja będąca kompleksowym przeglądem norm dotyczących opakowań w celu zwiększenia możliwości recyklingu, zminimalizowania odpadów i wspierania przyjmowania rozwiązań w zakresie opakowań wielokrotnego użytku, wyznaczając ambitny cel, aby do 2030 r. wszystkie opakowania w UE w pełni nadawały się do recyklingu.
- **Dyrektywa UE w sprawie kobiet w zarządach**: ustanawia przełomowy wymóg dotyczący znaczącej reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych, nakładając na duże unijne spółki notowane na giełdzie co najmniej 40-procentowy udział kobiet na stanowiskach dyrektorów nie wykonawczych do czerwca 2026 r., przy czym państwa członkowskie mogą dostosować ten cel pod pewnymi warunkami.
- **Unijny ekoprojekt dla zrównoważonych produktów**: aktualizacja dyrektywy w sprawie ekoprojektu w celu nałożenia bardziej rygorystycznych wymogów dotyczących projektowania produktów w celu poprawy zrównoważenia środowiskowego i obiegu zamkniętego.

Dyrektywa CSDDD

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)

Unia Europejska w dalszym ciągu promuje odpowiedzialność przedsiębiorstw i zrównoważony rozwój, przyjmując [Dyrektywę w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju \(CSDDD\)](#). Ta przełomowa dyrektywa, zatwierdzona przez Radę UE, stanowi kluczowy krok naprzód w zakresie wdrażania etycznych i zrównoważonych praktyk w działalności przedsiębiorstw i łańcuchach dostaw w UE.

Kontekst

- Po intensywnych negocjacjach CSDDD otrzymała zielone światło, co odzwierciedlać ma niezachwiane zaangażowanie UE na rzecz praw człowieka i zarządzania środowiskiem.
- Początkowo zaproponowano szerszy zakres, **ale obecnie dyrektywa ustanawia próg zgodności na poziomie 450 mln euro globalnego obrotu netto, zawężając zakres z około 6 800 do około 5 300 przedsiębiorstw.**

Dyrektywa CSDDD

Kto musi się do tego dostosować?

- CSDDD ma zastosowanie do przedsiębiorstw z UE, które przekraczają określony próg finansowy, oraz firm spoza UE, które prowadzą znaczącą działalność na terenie UE.
- Obejmuje to podmioty przekraczające wielkość progową i obejmuje jednostki dominujące najwyższego szczebla grup, co gwarantuje, że zakres dyrektywy jest kompleksowy, a jednocześnie skoncentrowany.

Kluczowe przepisy i wymogi

- W dyrektywie zrezygnowano z uniwersalnego podejścia, usuwając nacisk na sektory wysokiego ryzyka, aby zapewnić szerokie zastosowanie w różnych branżach.
- Przyjęto zbilansowaną definicję łańcucha dostaw, koncentrując się na bezpośrednich relacjach i działaniach biznesowych, a tym samym skupiając się na najbardziej wpływowych obszarach wpływu firmy.
- W szczególności złagodzone konkretne mandaty związane z planami przeciwdziałania zmianie klimatu i przepisami dotyczącymi roszczeń cywilnych, dzięki czemu państwa członkowskie mają swobodę w skutecznym dostosowywaniu mechanizmów egzekwowania prawa i przestrzegania przepisów.

Dyrektywa CSDDD

Dyrektywa wprowadza harmonogram etapowy, uwzględniający wielkość i zdolność produkcyjną przedsiębiorstwa:

- firmy zatrudniające ponad 5 000 pracowników i osiągające obroty w wysokości 1 500 milionów euro muszą liczyć się z trzyletnim **okresem zapewnienia zgodności z przepisami**.
- czteroletni **okres przewidziany** jest dla podmiotów zatrudniających ponad 3 000 pracowników i osiągających obroty w wysokości 900 mln euro.
- firmy zatrudniające ponad 1000 pracowników i osiągające obroty w wysokości 450 mln euro mają **pięć lat** na dostosowanie się do wymogów dyrektywy.

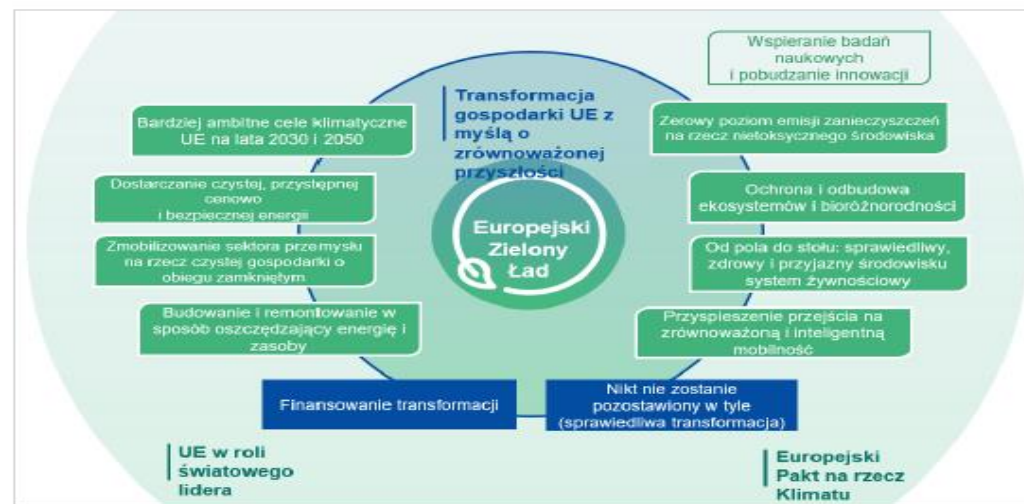
Dyrektywa CSDDD

Przedsiębiorstwa objęte tym zakresem są proszone o:

- przeprowadzanie dokładnej analizy due diligence swoich operacji i łańcuchów dostaw w celu identyfikacji, zapobiegania i łagodzenia niekorzystnego wpływu na prawa człowieka i środowisko.
- opracowywać i wdrażać skuteczne i elastyczne strategie due diligence, włączając je do swoich podstawowych procesów biznesowych.
- na bieżąco ze zmieniającymi się normami i oczekiwaniami, wykorzystując dyrektywę jako ramy do wspierania innowacji, zwiększania zrównoważonego rozwoju i budowania odpornych łańcuchów dostaw.

CSDDD jest definiowana przez organy unijne jako znaczący krok na drodze UE do zrównoważonego i sprawiedliwego świata przedsiębiorstw. Samo ustanowienie rygorystycznych wymogów w zakresie należytej staranności zachęca firmy do proaktywnego zajmowania się swoim śladem środowiskowym i społecznym, przyczyniając się do bardziej odpowiedzialnej i zrównoważonej gospodarki światowej.

CELE PRZEDSIĘBIORSTW wg ONZ, porozumienia paryskiego, GD

CELE PRZEDSIĘBIORSTW – UNIJNY SEKTOR MLECZARSKI

CELE PRZEDSIĘBIORSTW – UNIJNY SEKTOR MLECZARSKI

Dairy companies are committed to reducing their greenhouse gas emissions with concrete targets to reach net zero in 2050.

Dairy companies are committed to sustainable farming practices that ensure animal welfare from breeding to end-of-life as well improving biodiversity like regenerative agriculture and the implementation of deforestation-free policies

Dairy companies are committed to applying the principles of circular economy throughout the supply-chain from responsible use of water to sustainable packaging

Dairy companies are committed to providing nutritious, high quality, safe and affordable protein that contribute to a balanced and healthy diet.

Dairy companies are committed transitioning to renewable energy sources for dairies and transportation.

REGULACJE UE

Dyrektywa NFRD

(Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy)
obowiązuje do 31.12.2023 r.

1. Spółki giełdowe, których zatrudnienie przekracza 500 osób oraz spełniają jedno z kryteriów:
 - 85 mln PLN suma aktywów bilansu,
 - 170 mln PLN przychody netto ze sprzedaży,
2. Dowolność w doborze standardu raportowania.
3. Określone obszary raportowania, ale nie poszczególne wskaźniki.
4. Większa swoboda co do formy (np. oświadczenie nt. danych niefinansowych lub odrębne sprawozdanie).
5. Brak obowiązku zewnętrznej weryfikacji.

Dyrektywa CSRD

(Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju)
obowiązuje od 1.01.2024 r.

1. Docelowo wszystkie duże podmioty oraz MSP notowane na rynku regulowanym;
2. Sprawozdania zgodne z jednolitymi unijnymi standardami.
3. Bardziej szczegółowo określono informacje, które przedsiębiorstwa powinny przekazywać.
4. Zapewnienie, że wszystkie informacje są publikowane jako część sprawozdań z działalności spółek i ujawnione w formacie cyfrowym (machine readable).
5. Obowiązkowa zewnętrzna weryfikacja (niezależne zapewnienie).

STANDARDY ESRS

Aktualne standardy obowiązują do 31.12.2023 r.

GRI to najbardziej rozpowszechnione w Polsce standardy raportowania. Ich celem jest wsparcie organizacji w komunikowaniu działań i wpływu na obszary E, S i G. Raporty przygotowane na podstawie standardu GRI mogą stanowić źródło informacji dla szerokiego grona interesariuszy.

SASB jest standardem stosowanym głównie przez spółki z rynku amerykańskiego, notowane na tamtejszej giełdzie. Stanowią pomocne źródła wytycznych dot. składania sprawozdań do SEC. Odbiorcami raportów przygotowanych na podstawie SASB są głównie inwestorzy.

IIRC jest to standard sprawozdawczości zintegrowanej, opierający się na modelu budowy wartości przedsiębiorstwa na bazie 6 kapitałów.

Własny standard określony przez firmę.

Przyszłe standardy obowiązują od 1.01.2024 r.

ESRS będą jedynymi obowiązującymi w Unii Europejskiej standardami.

Standardy zostaną wprowadzone do porządku prawnego rozporządzeniem UE, co spowoduje, że wszystkie jednostki zobowiązane do raportowania powinny raportować zgodnie z tymi samymi zasadami.

ESRSy opublikowane zostały 31.07.2023 r.

Obszary raportowania

PRACOWNICZE

- Kwestie różnorodności pod względem wieku, płci, orientacji seksualnej, wyznawanej religii, niepełnosprawności itp.
- Kwestie partycypacji (uczestnictwo i zaangażowanie pracowników)
- Warunki zatrudnienia i pracy
- Stosunki ze związkami zawodowymi oraz poszanowanie prawa wolności do zrzeszania się
- Zarządzanie kapitałem ludzkim
- Zarządzanie ścieżkami kariery i rekrutacją
- Systemy szkolenia / edukacji
- Zdrowie i bezpieczeństwo w pracy

POSZANOWANIE PRAW CZŁOWIEKA

- Oczekiwania spółki odnośnie poszanowania praw człowieka stawiane pracownikom i partnerom biznesowym
- Zakres praw człowieka, w szczególności np. praw pracowników, osób zatrudnionych na czas określony, dzieci, społeczności rdzennych, właścicieli niewielkich gospodarstw rolnych, migrantów, rodzin pracowników
- Metody zapobiegania łamaniu praw człowieka, w tym przez partnerów biznesowych
- Metody zapewnienia naprawy i wynagrodzenia w sytuacjach, gdy doszło do złamania praw człowieka

SPOŁECZNE

- Stosunki z klientami (konsumentami)
- Monitoring poziomu satysfakcji
- Informacje na temat możliwego wpływu produktów na zdrowie i bezpieczeństwo
- Odpowiedzialne prowadzenie marketingu i badań
- Stosunki ze społecznościami

PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI

- Polityki, procedury, narzędzia i systemy zarządcze zapobiegające występowaniu przypadków korupcji i łapownictwa
- Szkolenia i edukacja w tym zakresie
- Funkcjonowanie mechanizmu sygnalistów

KLUCZOWE / ISTOTNE

Spółka musi zbadać istotność poszczególnych zagadnień niefinansowych, a to oznacza:

- czy dane zagadnienie niefinansowe istotnie wpływa na spółkę
- czy spółka wpływa istotnie na dane zagadnienie

Istotność informacji należy oceniać w kontekście, a zatem analizie należy przeprowadzić nie tylko z punktu widzenia spółki, ale też jej różnych grup interesariuszy

ŚRODOWISKO NATURALNE

- Zagadnienia środowiska naturalnego: Kontrola i zapobieganie zanieczyszczeniom
- Wpływ na środowisko wynikający ze zużycia energii
- Bezpośrednie i pośrednie emisje do atmosfery
- Ochrona bioróżnorodności i źródeł wody
- Zarządzanie odpadami
- Wpływ na środowisko wynikający z transportu
- Wpływ na środowisko będący skutkiem używania usług i produktów oraz ich likwidacji

ŁAŃCUCH DOSTAW

Łańcuch dostaw w treści ustawy przywołany jest określeniem "relacje z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami".

- Przedstawienie co najmniej podstawowych informacji o konstrukcji i strukturze łańcucha dostaw oraz o znaczeniu informacji niefinansowych z niego pochodzących
- Jeśli uznane to byłoby za istotne, należy podać informacje, które pozwolą ocenić, w jaki sposób i w jakim stopniu łańcuch dostaw wpływa na rozwój, wydajność i pozycję spółki oraz wywierany przez nią wpływ

RAPORTOWANIE wg CSRD

- 1 stycznia 2024 r. jednostki już podlegające dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (NFRD)
(sprawozdawczość w 2025 r. dotycząca danych za 2024 r.)
- 1 stycznia 2025 r. duże jednostki niepodlegających obecnie dyrektywie NFRD, które spełniają 2 z 3 kryteriów: powyżej 250 zatrudnionych osób, 40 mln euro rocznych przychodów, 20 mln euro sumy bilansowej
(sprawozdawczość w 2026 r. dotycząca danych za 2025 r.)
- 1 stycznia 2026 r. MŚP notowane na GPW (rynek regulowany), jak również małe i niezłożone instytucje kredytowe oraz wewnętrzne zakłady ubezpieczeń **(sprawozdawczość w 2027 r. dotycząca danych za 2026 r.)**

RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE CSRD

Dyrektywa określa niezbędne elementy, które powinny znaleźć się w raportach zrównoważonych.

Uszczegółowienie kwestii podlegających raportowaniu zawierają nowe jednolite europejskie standardy raportowania ESRS.

STANDARDY ESRS

ESRS 1
Ogólne ujawnienia

Standardy przekrojowe

ESRS 2
Ogólne ujawnienia

Standardy tematyczne

Środowisko

ESRS E1
Zmiany klimatu

ESRS E2
Zanieczyszczenia

ESRS E3
*Zasoby wodne
i morskie*

ESRS E4
Bioróżnorodność

ESRS E5
*Gospodarka obiegu
zamkniętego*

Sprawy społeczne, w tym pracownicze

ESRS S1
Zatrudnienie

ESRS S2
*Pracownicy
w łańcuchu
wartości*

ESRS S3
*Lokalne
społeczności*

ESRS S4
*Konsumenci
i użytkownicy
końcowi*

Ład korporacyjny/organizacyjny

ESRS G1
Praktyki biznesowe

Co z przedsiębiorstwami spoza UE ?

Zgodnie z art. 40a dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw spoza UE, które generują ponad 150 mln EUR rocznie w UE i które mają w UE oddział o obrotach przekraczających 40 mln EUR lub spółkę zależną będącą dużym przedsiębiorstwem lub MŚP notowanym na giełdzie, będą musiały składać sprawozdania na temat wpływu na zrównoważony rozwój na poziomie grupy tego przedsiębiorstwa spoza UE począwszy od roku obrotowego 2028, z pierwszym oświadczeniem o zrównoważonym rozwoju opublikowanym w 2029 roku. CSRD przewiduje przyjęcie w tym celu odrębnych standardów.

Termin przyjęcia tych standardów w formie aktu delegowanego został przedłużony do czerwca 2026 r., a EFRAG powinna przedstawić swoje zalecenia KE najpóźniej do listopada 2025 r.

Konsultacje w sprawie Projektu Ekspozycji planowane są na I kwartał 2025 r.

ZAKRES RAPORTU CSRD

Informacje dotyczące kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, które powinny być zawarte w raporcie:

1) krótki opis modelu biznesowego i strategii biznesowej jednostki, w tym:

- odporność modelu biznesowego i strategii biznesowej jednostki na ryzyka odnoszące się do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem
- możliwości otwierające się przed jednostką w związku z kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem
- plany jednostki, w tym działania wdrażające i powiązane z nimi plany finansowe i inwestycyjne, służące zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia biznesowa jednostki uwzględniały przejście na zrównoważoną gospodarkę i ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5°C zgodnie z porozumieniem paryskim
- informacje na temat tego, w jaki sposób w modelu biznesowym i strategii biznesowej podmiotu uwzględniono interesy zainteresowanych stron danej jednostki oraz wpływ firmy na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem
- informacje na temat sposobu wdrożenia strategii jednostki w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

ZAKRES RAPORTU CSRD

- 2) opis określonych w czasie i ustanowionych przez jednostkę celów dotyczących kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, w tym w stosownych przypadkach bezwzględnych celów redukcji emisji gazów cieplarnianych co najmniej na lata 2030 i 2050, opis postępów poczynionych przez jednostkę na rzecz osiągnięcia tych celów oraz oświadczenie, czy cele jednostki związane z czynnikami środowiskowymi opierają się na rozstrzygających dowodach naukowych
- 3) opis roli organów administrujących, zarządzających i nadzorujących w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz ich wiedzy eksperckiej i umiejętności koniecznych do wypełniania tej roli lub dostępu takich organów do takiej wiedzy eksperckiej i umiejętności
- 4) opis polityk jednostki w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem
- 5) informacje o istnieniu systemów zachęt dotyczących kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem oferowanych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących

ZAKRES RAPORTU CSRD

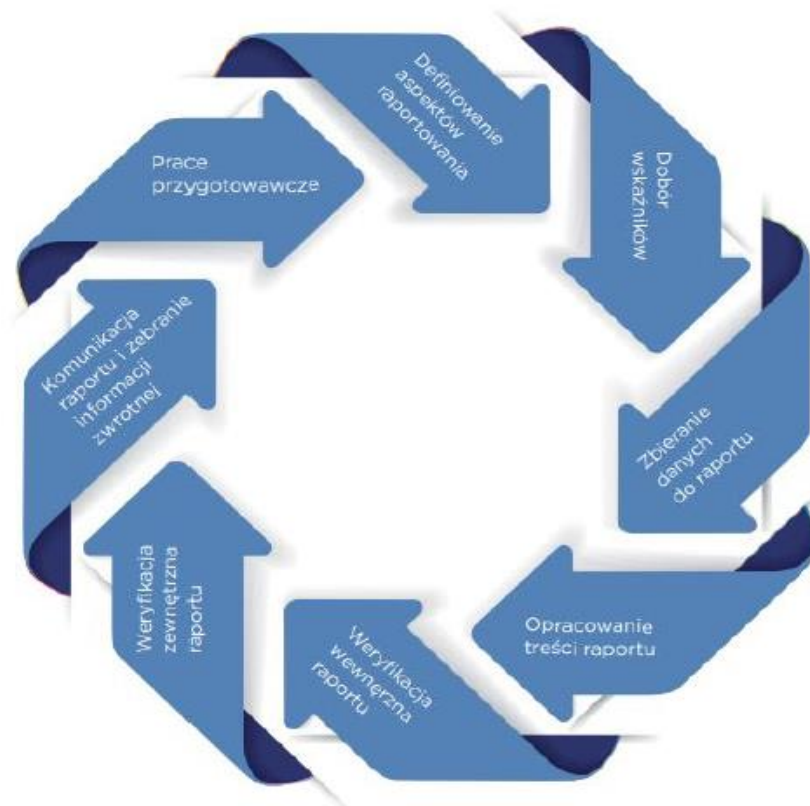
6) opisy i charakterystyki:

- procesu należytej staranności wdrożonego przez jednostkę w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z unijnymi wymogami dotyczącymi prowadzenia przez jednostki procesu należytej staranności
- najważniejszych rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków związanych z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości, w tym z jej produktami i usługami, stosunkami gospodarczymi i łańcuchem dostaw, działań podjętych w celu zidentyfikowania i monitorowania tych skutków, a także innych negatywnych skutków, które jednostka jest zobowiązana zidentyfikować zgodnie z innymi wymogami unijnymi w celu przeprowadzenia przez jednostki procesu należytej staranności
- wszelkich działań podjętych przez jednostkę w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym skutkom, łagodzenia ich, zaradzania nim lub niwelowania ich oraz wyniku tych działań

ZAKRES RAPORTU CSRD

- 7) opis podstawowych ryzyk dla jednostki w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, w tym opis głównych rodzajów zależności jednostki od tych kwestii oraz sposobu zarządzania przez jednostkę tymi ryzykami
- 8) wskaźniki istotne w odniesieniu do ujawnionych informacji, o których mowa w punktach a–g

PROCES TWORZENIA RAPORTU

Źródło: Raportowanie niefinansowe. Poradnik dla raportujących, wydanie II, Praca zbiorowa pod redakcją: Liliany Anam, CSRinfo, Jacqueline Kacprzak, Ministerstwo Rozwoju

PROCES TWORZENIA RAPORTU – PRACE PRZYGOTOWAWCZE

- ustalenie odpowiedzialności i zakresów zadań w zakresie raportowania
- ustalenie odbiorców raportu
- edukacja organizacji
- ustalenie celów, jakie organizacja chce osiągnąć dzięki raportowaniu (zgodność z przepisami, budowanie przewagi konkurencyjnej, komunikacja z interesariuszami)
- stworzenie harmonogramu prac

PROCES TWORZENIA RAPORTU – DEFINIOWANIE ASPEKTÓW RAPORTU i DOBÓR WSKAŹNIKÓW

Definiowanie aspektów raportu – BUDOWANIE STRATEGII i SKŁADANIE ZOBOWIĄZAŃ

- badanie istotności, w tym dialog z interesariuszami
- wybór tematów istotnych/kluczowych
- określenie zakresu raportowania związanego z taksonomią UE

Dobór wskaźników

- wybranie wskaźników, które będą obrazowały każdy z ważnych aspektów raportowania
- uwzględnienie wymogów ustawowych odnośnie do wskaźników
- uwzględnienie wymogów wybranego standardu raportowania (od 1.01.2024 wszyscy stosują ESRS – brak możliwości wyboru standardu raportowania)

PROCES TWORZENIA RAPORTU – ZBIERANIE BAZ DANYCH, TWORZENIE RAPORTU i WERYFIKACJA

Zbieranie danych do raportu

- przeszkolenie pracowników odpowiedzialnych za zbieranie danych
- zebranie danych jakościowych i ilościowych

Opracowanie raportu

- potwierdzenie przez osobę koordynującą zbieranie danych, że otrzymała wszystkie niezbędne informacje
- przygotowanie treści raportu

Weryfikacja wewnętrzna - aktualnie weryfikacja zewnętrzna jest dobrowolna - obowiązkowa od 1.01.2024 (dotyczy raportów za 2024 publikowanych w 2025)

Komunikacja do interesariuszy

RODZAJE STANDARDÓW

GRUPY STANDARDÓW

- ESRS **niezależne od sektora**, w jakim spółka działa (sector-agnostic) – są to 2 standardy przekrojowe i 10 tematycznych w obszarach ESG
- ESRS **sektorowe** (sector-specific) – specyficzne dla poszczególnych sektorów gospodarki, standardy te są aktualnie w opracowaniu; ich ostateczna data wejścia w życie nie jest jeszcze znana – w planach odnoszą się bezpośrednio do IFRS
- ESRS **specyficzne dla danej jednostki** (entity-specific) – uzależnione od wpływu, ryzyk i szans, jakie są specyficzne dla działalności tej konkretnej jednostki. Identyfikuje się je w ramach badania istotności.
- ESRS **dla MSP notowanych na GPW** - tylko MSP notowane na giełdzie będą miały obowiązek raportowania i dla nich przygotowywane są mniej złożone standardy raportowania. Pozostałe MSP będą mogły stosować standard, jeśli uznają, że jest im to przydatne

RODZAJE STANDARDÓW

RODZAJE STANDARDÓW

NAZWA STANDARDU	WŁAŚCICIEL	ADRESACI	ZAKRES	DOSTĘPNOŚĆ
	Kto jest twórcą, właścicielem?	Z myślą o kim był tworzony?	Co obejmuje?	Czy jest odpłatny? Czy jest w języku polskim?
Model Guidance on Reporting ESG Information to Investors	Sustainable Stock Exchanges Initiative	Giełdy papierów wartościowych na całym świecie	Dokument zawiera wytyczne dla giełd, które mają pomóc im w samodzielnym stworzeniu ram dla notowanych podmiotów w odniesieniu do raportowania danych środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego. Istotną ich częścią są wskazówki dla firm w zakresie procesu raportowania pozafinansowego, doboru odpowiedniej formy publikacji i zestawu wskaźników.	Bezpłatnie w języku angielskim.
Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka	Wytyczne zostały opracowane w ramach Human Rights Reporting and Assurance Frameworks Initiative (RAFI) będącej wspólną inicjatywą organizacji międzynarodowej Shift i firmy doradczej Mazars	Przedsiębiorstwa bez względu na ich wielkość, lokalizację, sektor, rodzaj działalności.	Na UN Guiding Principles Reporting Framework składa się zestaw 31 pytań, na które przedsiębiorstwo udziela odpowiedzi. Wytyczne zawierają wskazówki jak odpowiedzieć na te pytania w sposób adekwatny i dostarczający istotnych informacji odnoszących się do polityki firmy w zakresie praw człowieka, procedur i zachowań. Przedsiębiorstwa mogą korzystać z dwóch dokumentów: <ul style="list-style-type: none"> zestaw pytań UN Guiding Principles Reporting Framework wraz z zasadami dotyczącymi raportowania; UN Guiding Principles Reporting Framework w przewodniku dotyczącym ich stosowania. 	Ramy sprawozdawczości są dostępne bezpłatnie w języku angielskim. W języku polskim dostępne są Ramy sprawozdawczości zgodnej z wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka zawierające zasady i zestaw pytań.
Carbon Disclosure Project (CDP)	Carbon Disclosure Project (CDP)	Użytkownikami raportów CDP są globalni inwestorzy – obecnie członkami CDP jest ponad 822 inwestorów. Według CDP obecnie reperytorium emisji obejmuje ok. 26% całości emisji CO ₂ pochodzenia ludzkiego (antropogenic emission).		CDP zawiera wskaźniki pogrupowane w 4 programy: zmiany klimatu, zużycie wody, deforestacja i łańcuch dostaw. Najbardziej rozpoznawalnym jest program dotyczący zmian klimatu – obejmujący bazę dotyczącą wielkości emisji oraz podejmowanych działań mających na celu redukcję emisji w ponad 5000 firm z całego świata.
Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol) Corporate Standard	World Resources Institute (WRI) i World Business Council on Sustainable Development (WBCSD).	Firmy, instytucje, jak również miasta pragnące raportować wg uznanych światowych standardów w zakresie emisji CO ₂ .	Emisje bezpośrednie CO ₂ związane ze zużyciem paliw kopalnych i emisje pośrednie CO ₂ związane ze zużyciem energii oraz transportem. Standardy również obejmują wskaźniki emisji dla innych niż CO ₂ substancji mających wpływ na globalne ocieplenie – posiadające tzw CO ₂ ekwiwalent tj. metan.	Informacje o Zasadach raportowania są dostępne bezpłatnie w języku angielskim.
Principles for Responsible Investment	UN PRI	Inwestorzy instytucjonalni, sygnatariusze inicjatywy UN PRI, na którą składa się 6 zasad dotyczących odpowiedzialnego inwestowania.	Wytyczne zawierają szereg rekomendacji odnośnie włączenia kwestii społecznych, środowiskowych i ładu korporacyjnego w praktyki inwestycyjne. Zawarto w nich wskaźniki wyników, z których ok. 44% ma charakter obowiązkowy i musi być regularnie upubliczniana przez sygnatariuszy.	Wytyczne dostępne są bezpłatnie w języku angielskim.
Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organization for Economic Co-operation and Development, OECD)	Przedsiębiorstwa wielonarodowe, w tym spółki lub inne podmioty utworzone w kilku państwach umożliwiające im koordynację działań.	Wytyczne nie stanowią standardu raportowania, ale dotyczą odpowiedzialnego postępowania przedsiębiorstw. Firmy powinny przestrzegać prawa krajowego oraz aspektów zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w następujących obszarach: <ul style="list-style-type: none"> ujawniania informacji prawa człowieka zatrudnienie i stosunki pracownicze środowisko naturalne zwalczanie korupcji interesy konsumenckie nauka i technologia konkurencja opodatkowanie 	Standard dostępny nieodpłatnie, również w języku polskim.

RODZAJE STANDARDÓW

NAZWA STANDARDU	WŁAŚCICIEL	ADRESACI	ZAKRES	DOSTĘPNOŚĆ
	Kto jest twórcą, właścicielem?	Z myślą o kim był tworzony?	Co obejmuje?	Czy jest odpłatny? Czy jest w języku polskim?
PN-ISO 26000:2012 dotyczące społecznej odpowiedzialności	Międzynarodowy Komitet Normalizacyjny (ISO)	Przedsiębiorstwa, organizacje non-profit, administracja, organizacje pracodawców, związki zawodowe. Niezależnie od wielkości czy branży.	Norma nie jest certyfikowana. ISO 26000 jest rodzajem przewodnika po CSR zawierającym m.in. opisy różnych aspektów społecznej odpowiedzialności oraz przykłady działań pożądanych w 7 obszarach: <ul style="list-style-type: none"> • ład organizacyjny • prawa człowieka • praktyki w miejscu pracy • środowisko naturalne • uczciwe praktyki operacyjne • zagadnienia konsumenckie • zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej 	Norma dostępna odpłatnie, również w języku polskim.
System Ekozarządzania i Audytu (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS)	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1221/2009 z 25.11.2009 ws. dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we wspólnocie (EMAS)	Przedsiębiorstwa, instytucje, organizacje i urzędy.	to unijny system, w którym dobrowolnie mogą uczestniczyć różne organizacje (przedsiębiorstwa, instytucje, organizacje, urzędy). Głównym założeniem systemu jest wyróżnienie tych organizacji, które wychodzą poza zakres minimalnej zgodności z przepisami i ciągle doskonalą efekty swojej działalności środowiskowej. Organizacja, która chce zarejestrować się w systemie EMAS musi wdrożyć system zarządzania środowiskowego (SZS) zgodnie z wymaganiami normy ISO 14001 i dodatkowo opublikować deklarację środowiskową zweryfikowaną przez niezależnego, akredytowanego weryfikatora środowiskowego.	Wdrożenie SZS zgodnego z Rozporządzeniem EMAS nie jest odpłatne. Rozporządzenie jest dostępne w języku polskim i angielskim. Aby jednak dokonać rejestracji wdrożonego systemu w rejestrze unijnym konieczne jest przeprowadzenie zewnętrznej weryfikacji przez niezależnego audytora, posiadającego właściwe akredytacje – koszty takiej weryfikacji są ustalane indywidualnie i zależą przede wszystkim od wielkości firmy, eksploatowanych instalacji oraz liczby pracowników.
Trójstronna deklaracja zasad Dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej	MOP (Międzynarodowa Organizacja Pracy)	Adresatami deklaracji są korporacje międzynarodowe, rządy, organizacje pracodawców i pracowników.	Deklaracja zawiera wytyczne w takich obszarach jak: zatrudnienie, rozwój, warunki pracy oraz bytowa, jak również stosunki pomiędzy pracodawcą a pracownikami. Jej postanowienia zostały oparte na międzynarodowych konwencjach i rekomendacjach dotyczących obszaru pracowniczego.	Bezpłatny. Dostępny w języku angielskim i polskim.
Standard Informacji Niefinansowej (SIN)	Fundacja Standardów Raportowania	Adresatami są spółki giełdowe oraz inne przedsiębiorstwa	Składa się z części podstawowej oraz aneksów. Część podstawowa zawiera wskaźniki dla raportujących oraz przykładowe wskaźniki skategoryzowane w 27 zakresach podzielonych na trzy grupy (zagadnienia zarządcze, środowiskowe oraz społeczne i pracownicze). Aneksy zawierają dodatkowy opis obszarów podlegających raportowaniu, interpretacje prawne dyrektywy 2014/95/UE i ustawy o rachunkowości, matrycę potencjalnej istotności zagadnień niefinansowych w poszczególnych branżach oraz wskaźniki odnośnie ustalania istotności zagadnień i grup interesariuszy oraz znaczenia mierników z punktu widzenia uczestników rynku kapitałowego.	Ogłoszenie standardu: X 2017 r.; standard dostępny bezpłatnie w języku polskim, przetłumaczony jest tłumaczenie na j. angielski.

STANDARD SPECIFIC – branża spożywcza

Sektor	Bieżąca faza	Następny krok	Przewidywany początek następnego kroku
Ropa naftowa i gaz ziemny	Zatwierdzenie projektu ekspozycji	Wydawanie zaświadczeń o zmianie czynności	4. kwartał 2024 r.
Górnictwo, kamieniołomy i wydobywanie węgla	Zatwierdzenie projektu ekspozycji	Wydawanie zaświadczeń o zmianie czynności	4. kwartał 2024 r.
Transport drogowy	Sprawdzanie poprawności	Kierunek strategiczny SRB	4. kwartał 2024 r.
Tekstylna, akcesoria, obuwie i biżuteria	Sprawdzanie poprawności	Kierunek strategiczny SRB	4. kwartał 2024 r.
Instytucje finansowe	Wczesny szkic - Badania	Sesje edukacyjne dla organów zarządzających	4. kwartał 2024 r.
Rolnictwo, rolnictwo i rybołówstwo	Wczesny szkic - Badania	Nie zaplanowano	Nie zaplanowano
Pojazdy silnikowe	Wczesny szkic - Badania	Nie zaplanowano	Nie zaplanowano
Produkcja energii i usługi komunalne	Wczesny szkic - Badania		
Żywność i napoje	Wczesny szkic - Badania		

Standard praktyki biznesowe

Kultura organizacyjna

Zarządzanie relacjami z dostawcami

Unikanie korupcji i przekupstwa

Zaangażowanie przedsiębiorcy w wywieranie wpływu politycznego, w tym lobbying

Ochrona sygnalistów

Dobrostan zwierząt

Praktyki płatnicze, w szczególności w odniesieniu do opóźnień w płatnościach dla MŚP

Standard praktyki biznesowe

Governance (GOV):

ESRS 2 GOV-1 - Rola organów administracyjnych, nadzorczych i zarządczych

• wpływy, ryzyka i szanse (IRO):

ESRS 2 IRO-1 - Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans

G2-1: Kultura prowadzenia biznesu. Polityka i cele w zakresie postępowania w biznesie

G2- 2: Zarządzanie relacjami z dostawcami

G2-3: Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu. Szkolenia w tym zakresie

Wskaźniki efektywności - mierniki i cele:

G2-4: Potwierdzone przypadki korupcji i łapownictwa

oraz ich wykrywanie

G2-5: Zaangażowanie polityczne i działalność lobbingsowa

G2-6: Praktyki w zakresie terminowości płatności

Standardy środowiskowe

Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń o zrównoważonym rozwoju zrozumienie:

- 1) sposobu, w jaki przedsiębiorstwo wpływa na zmianę klimatu, pod względem rzeczywistych i potencjalnych pozytywnych i negatywnych istotnych skutków
- 2) przeszłe, obecne i przyszłe wysiłki przedsiębiorstwa na rzecz łagodzenia zmian klimatycznych zgodnie z porozumieniem paryskim (lub zaktualizowaną umową międzynarodową w sprawie zmian klimatu) i ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5°C;
- 3) plany i zdolność do dostosowania modelu biznesowego i działalności do przejścia na zrównoważoną gospodarkę oraz do przyczynienia się do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5°C - plan służący osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.
- 4) wszelkie inne działania podjęte przez przedsiębiorstwo oraz wynik takich działań w celu zapobieżenia, złagodzenia lub naprawienia rzeczywistych lub potencjalnych negatywnych skutków
- 5) charakter, rodzaj i zakres istotnych ryzyk i szans przedsiębiorstwa wynikających z wpływu przedsiębiorstwa i jego zależności od zmiany klimatu oraz sposobu zarządzania nimi przez przedsiębiorstwo
- 6) skutki ryzyk i szans (tj. związanych z oddziaływaniem przedsiębiorstwa i zależnością od zmian klimatu) na jego rozwój, wyniki i pozycję w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej.

Standardy środowiskowe

Wymagania ogólne, ład korporacyjny, strategia i ocena istotności

- E1-1 – Plan przejścia dotyczący łagodzenia zmian klimatycznych, analiza odporności

Wdrażanie – zarządzanie skutkami, ryzykiem i szansami

- E1-2 – Polityki dot. zarządzania IRO związane z łagodzeniem i adaptacją do zmian klimatu (ryzyka fizyczne przejścia we własnych operacjach i w łańcuchu wartości, efektywność energetyczna, energia odnawialna etc)
- E1-3 – Plany działania i zasoby związane z polityką i celami dotyczącymi zmian klimatu (obecne, planowane, redukcje emisji, Capex)

Wskaźniki i cele

- E1-4 – Cele związane z łagodzeniem i adaptacją do zmian klimatu
- E1-5 – Zużycie energii i miks energetyczny
- E1-6 – Emisje GHG w zakresie 1, 2, 3 i całkowite emisje gazów cieplarnianych
- E1-7 – Projekty pochłaniania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane z kredytów węglowych
- E1-8 – Ustalanie cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla
- E1-9 – Potencjalne skutki finansowe spowodowane istotnymi ryzykami fizycznymi, transformacyjnymi oraz możliwościami związanymi z klimatem

Standard ESRS E1 należy uwzględnić w raporcie niezależnie od wyniku oceny istotności

Standardy środowiskowe

Energia w MWh

1	Całkowite zużycie energii z paliw kopalnych (dalsze informacje zdezagregowane, jeżeli przedsiębiorstwo działa w co najmniej jednym "sektorze o dużym wpływie na klimat")	
2	Całkowite zużycie energii z źródeł nuklearnych	
3	Całkowite zużycie energii z źródeł odnawialnych (zawsze zdezagregowane)	
4	(w stosownych przypadkach) Produkcja energii odnawialnej i nieodnawialnej (zdezagregowana i ujawniona osobno)	
5	Współczynnik intensywności = Całkowite zużycie energii na przychód netto (związane wyłącznie z działalnością w „sektorach o dużym wpływie”) 	

Emisja GHG w t CO₂e

6	Emisje gazów cieplarnianych brutto z zakresu 1 (oraz procent emisji gazów cieplarnianych z zakresu 1 w ramach ETS)	
7	Emisje gazów cieplarnianych brutto z zakresu 2 (zarówno metoda location jak i market based)	
8	Emisje gazów cieplarnianych brutto z zakresu 3 (z istotnych kategorii) 	
9	Całkowita emisja GHG (Zakres 1 - 3) 	
10	Współczynnik intensywności GHG = Całkowita emisja GHG (t CO ₂ e) / przychód netto 	
11	Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych	
12	Kwota redukcji lub usunięcia emisji gazów cieplarnianych w ramach projektów łagodzenia zmiany klimatu poza łańcuchem wartości (carbon credits)	
13	Wolumeny emisji brutto gazów cieplarnianych objęte wewnętrznymi systemami ustalania cen emisji, tj. cenami ukrytymi stosowanymi przy podejmowaniu decyzji dotyczących inwestycji CapEX lub badań i rozwoju, wewnętrznymi opłatami za emisję dwutlenku węgla lub wewnętrznymi funduszami węglowymi 	

Wskaźnik stopniowy

Zawiera element finansowy

Standardy środowiskowe

Przewidywane skutki finansowe

14

Przewidywane skutki finansowe istotnych **ryzyk fizycznych** (w ujęciu pieniężnym w pojedynczej kwocie lub przedziale)

- **Kwota i proporcja pieniężna** (procent) obciążona istotnym **ryzykiem fizycznym** (przed rozważeniem **działań adaptacyjnych do zmian klimatu**)
→ **aktywa zdezagregowane według ostrego i przewlekłego ryzyka fizycznego oraz lokalizacji przy użyciu NUTS** (jednostki terytorialne)
- **Odsetek aktywów** obciążonych istotnym ryzykiem fizycznym, których dotyczą działania w zakresie **przystosowania się do zmian klimatu**
- **Kwota i proporcja pieniężna** (procent) **przychodu netto ze swojej działalności biznesowej obciążone istotnym ryzykiem fizycznym**

€

15

Przewidywane skutki finansowe istotnych **ryzyk przejściowych** (w ujęciu pieniężnym pojedyncza kwota lub zakres)

- **Kwota i proporcja pieniężna** (procent) obciążona istotnym **ryzykiem przejściowym** (przed rozważeniem **działań adaptacyjnych do zmian klimatu**)
→ zawierający co najmniej szacunek wielkości **potencjalnie utraconych aktywów** z roku sprawozdawczego do 2030 r. i od 2030 r. do 2050 r.
- odsetek aktywów obciążonych istotnym **ryzykiem przejściowym**, których dotyczą **działania łagodzące zmianę klimatu**
- podział wartości bilansowej **majątku nieruchomości przedsiębiorcy według klas efektywności energetycznej**
- **zobowiązania (SML)** (np. zakres potencjalnych przyszłych zobowiązań wynikających z systemu handlu uprawnieniami do emisji, ...)
- **Kwota i proporcja pieniężna (procent) z przychodów netto z działalności gospodarczej obciążone istotnym ryzykiem przejściowym** (w tym, w stosownych przypadkach, przychody netto od klientów przedsiębiorstwa prowadzących działalność związaną z węglem, ropą i gazem).

€

16

Potencjał wykorzystania materialnych **możliwości** związanych z klimatem

- Uwzględnienie **oczekiwanych oszczędności** wynikających z **działań łagodzących zmiany klimatu; usług niskoemisyjnych; rozwiązań adaptacyjnych itp.**

€

Standardy środowiskowe

Celem niniejszego [projektu] standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom oświadczeń o zrównoważonym rozwoju zrozumienie:

- 1) Sposobu, w jaki przedsiębiorstwo wpływa na zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby, pod względem pozytywnych i negatywnych istotnych rzeczywistych lub potencjalnych skutków;
- 2) Wszelkie podjęte działania i wyniki takich działań w celu zapobieżenia faktycznym lub potencjalnym skutkom, złagodzenia ich lub naprawienia;
- 3) Wszelkie plany i zdolność przedsiębiorstwa do dostosowania jego strategii, modelu biznesowego i operacji zgodnie z przejściem na zrównoważoną gospodarkę zbieżną z potrzebami zapobiegania, kontroli i eliminacji zanieczyszczeń;
- 4) Charakter, rodzaj i zakres istotnych ryzyk i szans przedsiębiorstwa związanych z wpływami i zależnościami przedsiębiorstwa związanymi z zanieczyszczeniem, a także zapobieganiem, kontrolą, eliminacją lub redukcją zanieczyszczeń (w tym wynikającymi z przepisów) oraz sposób, w jaki przedsiębiorstwo sobie z tym radzi; oraz
- 5) Skutki ryzyk i szans, związanych ze skutkami i zależnościami przedsiębiorstwa związanymi z zanieczyszczeniem, na rozwój, wyniki i sytuację przedsiębiorstwa w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej, a tym samym na jego zdolność do tworzenia wartości przedsiębiorstwa.

Standardy środowiskowe

Zarządzanie wpływem, ryzykiem lub szansą

- > E2-1 – Polityki związane z zanieczyszczeniem
 - > E2-2 – Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem
-

Wskaźniki i cele

- > E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem
- > E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby
- > E2-5 – Substancje wzbudzające obawy i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy
- > E2-6 – Potencjalne skutki finansowe związane z wpływem, ryzykiem i szansami związanymi z zanieczyszczeniem

Standardy środowiskowe – emisje zanieczyszczeń z operacji własnych

Emisje zanieczyszczeń pochodzących z operacji własnych (w tonach lub kilogramach)

- 1 Emisje zanieczyszczeń powietrza generowane przez przedsiębiorstwo (np. dwutlenek siarki)
- 2 Emisje do wody generowane przez przedsiębiorstwo (np. fosforany i pestycydy)
- 3 Emisje zanieczyszczeń nieorganicznych generowane przez przedsiębiorstwo
- 4 Emisje substancji zubożających warstwę ozonową generowane przez przedsiębiorstwo (np. chlorofluorowęglowodory (CFC))
- 5 Mikroplastik wytwarzany lub wykorzystywany przez przedsiębiorstwo

Standardy środowiskowe – zanieczyszczenia

Substancje wzbudzające obawy i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (w tonach lub kilogramach)

6 Całkowite ilości substancji potencjalnie niebezpiecznych, które są wytwarzane lub wykorzystywane podczas produkcji lub które są nabywane i które opuszczają zakłady jako emisje

7 Łączne ilości substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (np. zawartych w składnikach, półproduktach lub produkcie końcowym)

Potencjalny wpływ finansowy (możliwość pominięcia) (pojedyncza kwota lub zakres kwotowy)

8 Udział przychodów netto z produktów i usług, które są lub zawierają substancje wzbudzające obawy i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

9 Nakłady operacyjne i inwestycyjne, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym w związku z poważnymi incydentami i depozytami

10 Rezerwy na koszty ochrony środowiska i rekultywacji (np. na rekultywację terenów zanieczyszczonych, składowisk odpadów)

STANDARD IFRS

W trakcie zatwierdzania jest standard IFRS (IFRS S2 Climate Related Disclosures, volume B23) przeznaczony dla przedsiębiorstw jednostek działających w obszarze produkcji:

- mięsa czerwonego
- drobiu
- produktów mleczarskich

Charakterystyka branży – preambuła IFRS

Przemysł mięsny, drobiarski i mleczarski wytwarza surowe i przetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego, w tym mięso, jaja i produkty mleczne, przeznaczone do spożycia przez ludzi i zwierzęta. Klucz działalność obejmuje hodowlę zwierząt, ubój, przetwarzanie i pakowanie.

Największe firmy prowadzą działalność międzynarodową, a firmy są zintegrowane pionowo w różnym stopniu, w zależności od rodzaju produkowanego zwierzęcia. Duzi operatorzy przemysłowi zazwyczaj polegają na rolnikach kontraktowych lub niezależnych rolnikach w zakresie dostaw w różnym stopniu kontroli nad ich działalnością. Branża sprzedaje produkty przede wszystkim dla przemysłu żywności przetworzonej oraz dystrybutorom detalicznym, którzy zajmują się dystrybucją produktów gotowych na kluczowe rynki końcowe, w tym restauracje, zwierzęta gospodarskie i paszę dla zwierząt domowych oraz sprzedawców.

Obszary raportowania dla sektora mleczarskiego wg IFRS

Obszary zawsze istotne wg IFRS dla sektorów produkcji mięsa, drobiu i mleka:

- emisje gazów cieplarnianych
- zarządzanie energią
- zarządzanie wodą
- wykorzystanie gruntów
- żywienie zwierząt

Obszary raportowania dla sektora mleczarskiego wg IFRS

Table 1. Sustainability Disclosure Topics & Metrics

TOPIC	METRIC	CATEGORY	UNIT OF MEASURE	CODE
Greenhouse Gas Emissions	Gross global Scope 1 emissions	Quantitative	Metric tons (t) CO ₂ -e	FB-MP-110a.1
	Discussion of long-term and short-term strategy or plan to manage Scope 1 emissions, emissions reduction targets, and an analysis of performance against those targets	Discussion and Analysis	n/a	FB-MP-110a.2
Energy Management	(1) Total energy consumed, (2) percentage grid electricity, (3) percentage renewable	Quantitative	Gigajoules (GJ), Percentage (%)	FB-MP-130a.1
Water Management	(1) Total water withdrawn, (2) total water consumed, percentage of each in regions with High or Extremely High Baseline Water Stress	Quantitative	Thousand cubic meters (m ³), Percentage (%)	FB-MP-140a.1
	Description of water management risks and discussion of strategies and practices to mitigate those risks	Discussion and Analysis	n/a	FB-MP-140a.2
	Number of incidents of non-compliance with water quality permits, standards, and regulations	Quantitative	Number	FB-MP-140a.3
Land Use & Ecological Impacts	Amount of animal litter and manure generated, percentage managed according to a nutrient management plan	Quantitative	Metric tons (t), Percentage (%)	FB-MP-160a.1
	Percentage of pasture and grazing land managed to Natural Resources Conservation Service (NRCS) conservation plan criteria	Quantitative	Percentage (%) by hectares	FB-MP-160a.2

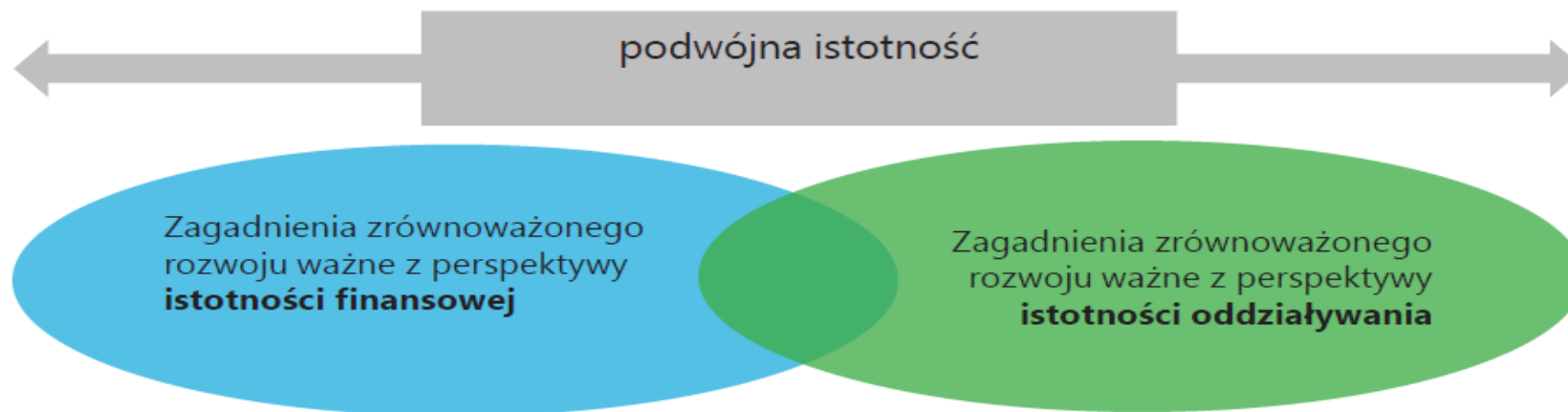
Obszary raportowania dla sektora mleczarskiego wg IFRS

TOPIC	METRIC	CATEGORY	UNIT OF MEASURE	CODE
Animal & Feed Sourcing	Percentage of animal feed sourced from regions with High or Extremely High Baseline Water Stress	Quantitative	Percentage (%) by weight	FB-MP-440a.1
	Percentage of contracts with producers located in regions with High or Extremely High Baseline Water Stress	Quantitative	Percentage (%) by contract value	FB-MP-440a.2
	Discussion of strategy to manage opportunities and risks to feed sourcing and livestock supply presented by climate change	Discussion and Analysis	n/a	FB-MP-440a.3

Podwójna istotność oddziaływania

Podwójna istotność to pojęcie, które dostarcza kryteriów do określenia, czy temat lub informacje muszą być zawarte w raporcie zrównoważonym danego przedsiębiorstwa.

Podwójna istotność jest sumą istotności oddziaływania i istotności finansowej.

Temat lub informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju spełniają kryteria podwójnej istotności, jeśli są ważne z punktu widzenia oddziaływania lub z perspektywy finansowej lub z obu tych perspektyw.

Analiza istotności.

Istotność oddziaływania

Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna z perspektywy oddziaływania, o ile odnosi się do istotnych rzeczywistych lub potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych oddziaływań jednostki na ludzi lub środowisko w perspektywie krótko, średnio, lub długoterminowej.

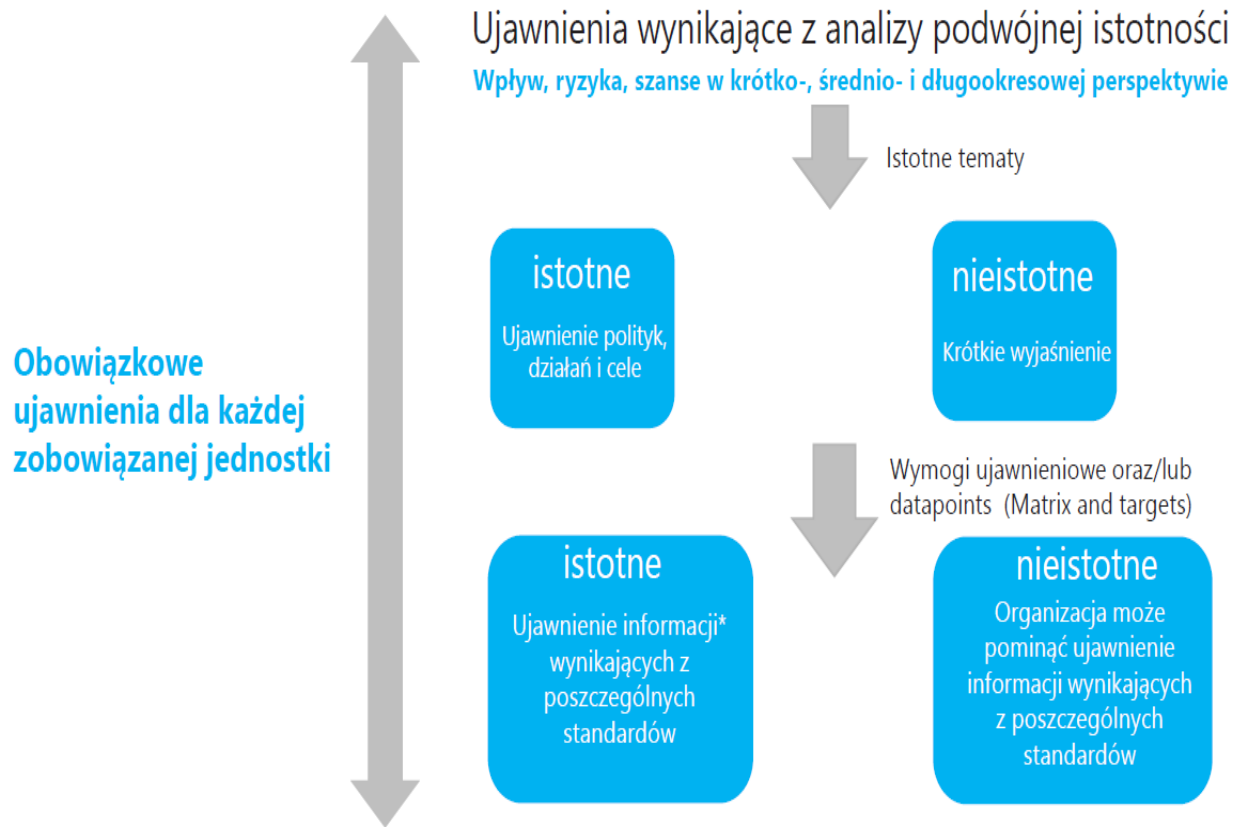
Dotyczy własnych operacji jak i jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów i usług, a także relacji biznesowych z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i zarządzania.

Istotność finansowa

Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna z perspektywy finansowej, jeżeli wywołuje lub można racjonalnie oczekiwać, że wywołałaby istotne skutki finansowe w odniesieniu do jednostki.

Ma to miejsce w przypadku, gdy kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem stwarza ryzyko lub możliwości (szanse), które **mają istotny wpływ lub można racjonalnie oczekiwać, że będą miały istotny wpływ na rozwój jednostki, jej sytuację finansową, wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko, średnio, lub długoterminowej perspektywie czasowej.** Ryzyko i możliwości mogą wynikać z przeszłych lub przyszłych zdarzeń. Nie ogranicza się to do kwestii będących pod kontrolą jednostki, ale obejmuje informacje na temat istotnych ryzyk i możliwości cechujących relacje biznesowe, wykraczające poza zakres konsolidacji stosowany przy sporządzaniu sprawozdań skonsolidowanych.

Analiza istotności

1) każda jednostka ocenia swój istotny wpływ, ryzyko i szanse związane ze zrównoważonym rozwojem, biorąc pod uwagę wymogi nałożone przez ESRS, a także konkretne fakty i okoliczności uzasadniające ujawnienie informacji w odniesieniu do jednostki.

2) w produkcji mleka, czy mięsa, w którym jednostka ocenia istotny wpływ, ryzyka i szanse, jest standard ESRS E3, czyli zasoby wodne i morskie – nie dotyczy sektora.

Analiza istotności a materialność zdarzeń

Każde zdarzenie istotne z punktu widzenia raportu powinno poza istotnością cechować się również mierzalnym stopniem materialności.

Poprzez materialność zdarzeń należy rozumieć istotne w skali fizyczne oddziaływanie na otoczenie.

EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH

1) Gazy cieplarniane to substancje gazowe, których obecność i możliwość zatrzymywania energii słonecznej w atmosferze ziemskiej przyczynia się do powstawania efektu cieplarnianego, czyli stopniowego podwyższania się temperatury atmosfery i powierzchni Ziemi. Sześć podstawowych gazów cieplarnianych to: dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, fluorowęglowodory, perfluorowęglowodory oraz sześćiofluorek siarki.

2) Protokół Gazów Cieplarnianych (ang. Greenhouse Gas Protocol, GHG Protocol). Jest to najpopularniejszy sposób mierzenia emisji stosowany zarówno przez podmioty sektora publicznego, jak i prywatnego. Jego standardy mają zastosowanie do operacji, łańcuchów wartości i działań łagodzących zmiany klimatu.

OBSZARY RAPORTOWANIA EMISJI

Systemem pomiaru emisji gazów cieplarnianych ustanowionym przez Protokół GHG jest obliczanie emisji w trzech różnych zakresach (scope 1, 2 i 3), w zależności od celu:

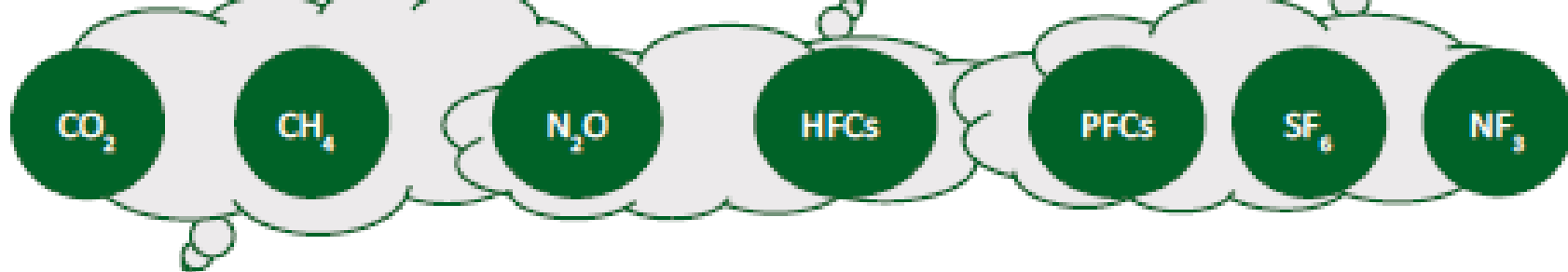
- 1) Zakres 1** – dotyczy emisji bezpośrednich, czyli powstałych w wyniku spalania paliw w obiektach stacjonarnych lub mobilnych (np. samochody) należących do firmy składającej sprawozdanie.
- 2) Zakres 2** – uwzględnia emisje o charakterze pośrednim związane z konsumpcją importowanej (zakupionej lub dostarczonej) energii cieplnej, elektrycznej czy chłodu, wyprodukowanych przez podmioty trzecie.
- 3) Zakres 3** – to wszystkie pozostałe emisje powstałe w wyniku działalności przedsiębiorstwa, związane np. z transportem surowców, z gospodarką odpadami czy z podróżami służbowymi.

Obszary - upsteam

- 1. Zakupione surowce i usługi** - emisje związane z wydobyciem i wytworzeniem surowców i usług
- 2. Dobra kapitałowe** emisje związane z wyprodukowaniem dóbr kapitałowych
- 3. Emisje związane z energią i paliwami** nieujęte w zakresie 1 i 2
- 4. Transport i dystrybucja** - transport i dystrybucja produktów nabywanych przez raportującą firmę w raportowanym okresie pomiędzy dostawcą a tą firmą pojazdami lub urządzeniami niebędącymi własnością, bądź pod kontrolą raportującej firmy
- 5. Odpady** - utylizacja i przetwarzanie odpadów w ciągu raportowanego okresu w obiektach, które nie są własnością i nie są kontrolowane przez spółkę raportującą
- 6. Podróże służbowe** - transport pracowników związany z działalnością biznesową w ciągu raportowanego okresu w pojazdach, które nie są własnością lub nie są zarządzane przez raportującą firmę
- 7. Dojazdy pracowników do pracy** - transport pracowników pomiędzy ich domami i ich miejscami pracy w ciągu roku sprawozdawczego w pojazdach, które nie są własnością lub są obsługiwane przez firmę sprawozdawczą
- 8. Wynajęte aktywa** - emisje związane z obsługą aktywów wynajętych przez jednostkę sprawozdawczą (najemca) w roku sprawozdawczym i nieobjęta zakresem 1 i 2

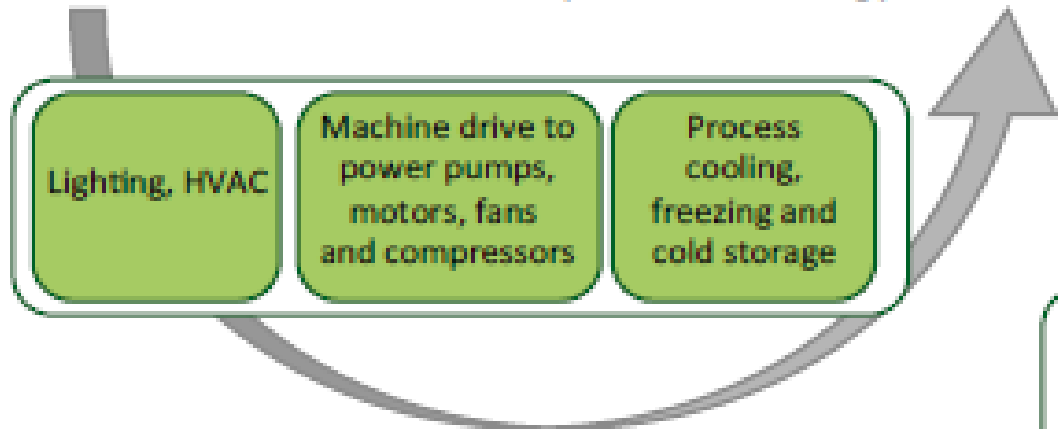
Obszary – downstream

- 1. Downstream** – transport i dystrybucja
- 2. Przetwarzanie sprzedanych produktów** - przetwarzanie produktów pośrednich sprzedawanych w roku sprawozdawczym do klientów (wymagana współpraca z nabywcami)
- 3. Użytkowanie** sprzedanych produktów
- 4. Postępowanie ze sprzedanymi produktami** po zakończeniu ich użytkowania
- 5. Wynajęte aktywa** - obsługa aktywów należących do firmy sprawozdającej (wynajmujący) i wynajmowanych innym podmiotom w roku sprawozdawczym, nieujęte w zakresie 1 i 2)
- 6. Franczyza**
- 7. Inwestycje** - działalność inwestycyjna (w tym inwestycje kapitałowe i długoterminowe oraz finansowanie projektów) w roku obrotowym, nieobjęte zakresem 1 lub 2)

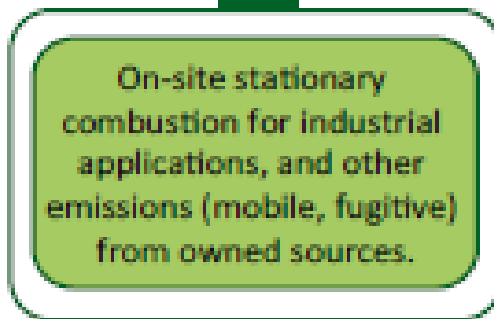
Scope 2

Indirect emissions from purchased energy

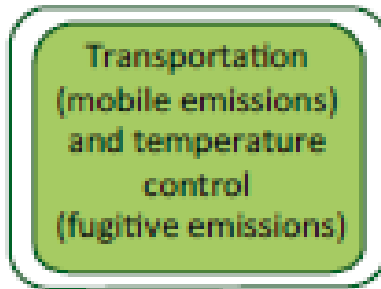
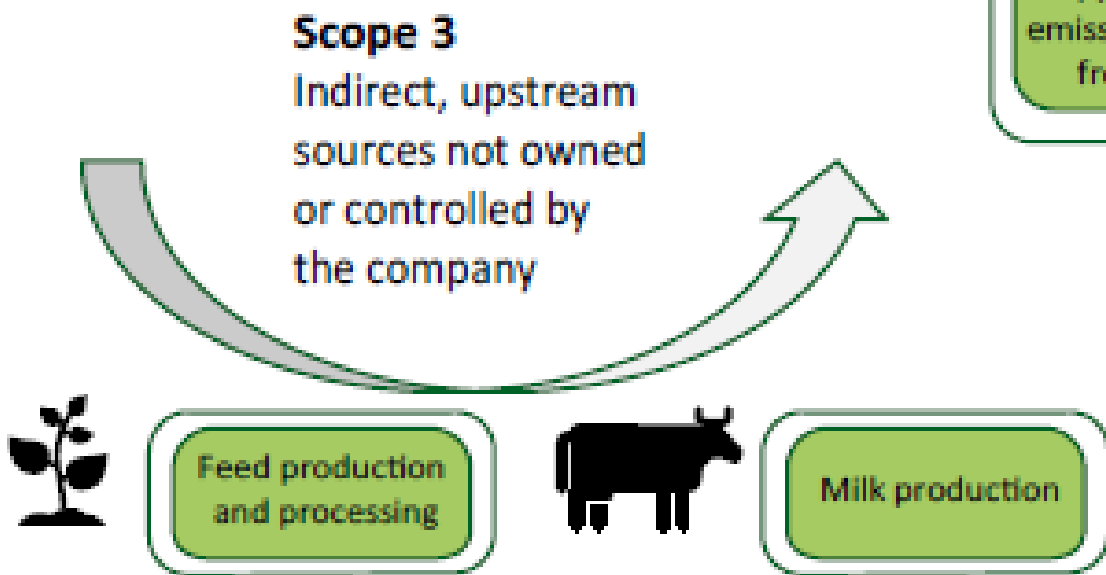
Scope 1

Direct emissions from sources owned or controlled by the company

Scope 3

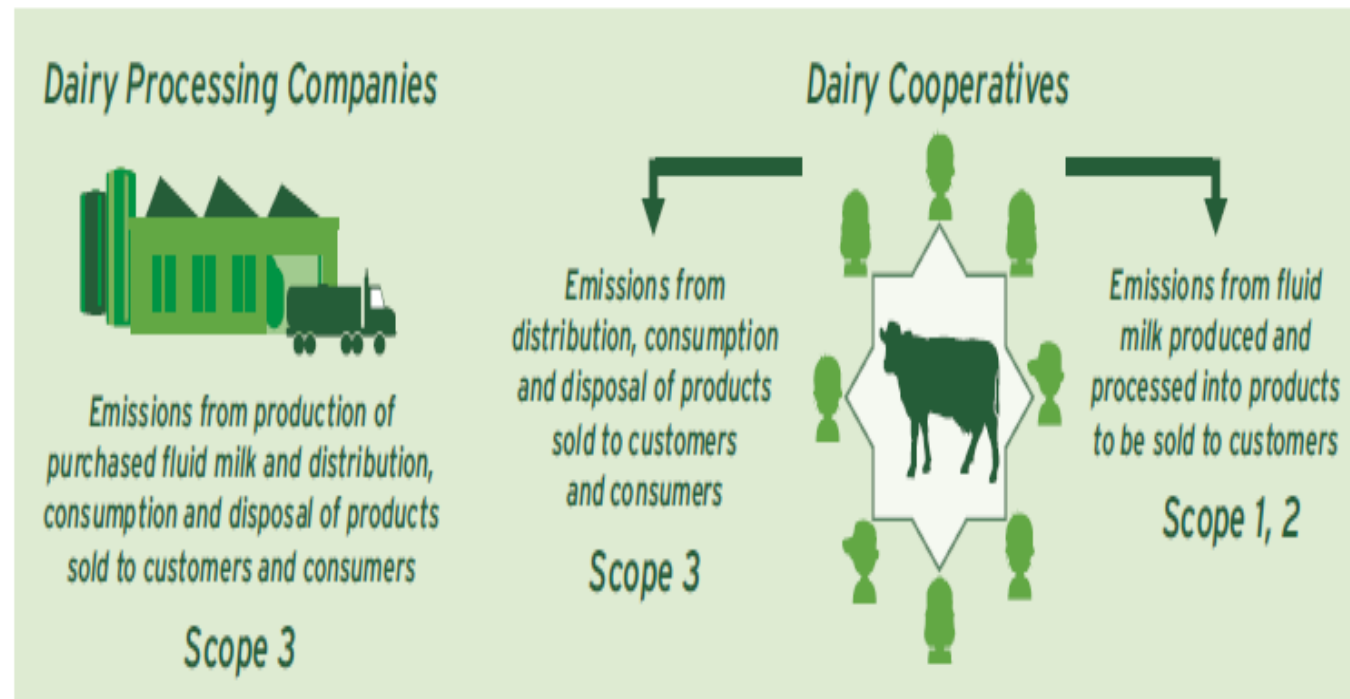
Indirect, downstream sources not owned or controlled by the company

Specyfika spółdzielczej formy działalności

- w niektórych państwach organizacje branżowe przyjmują spółdzielnię mleczarską jako jedną jednostkę
- inaczej wykazuje się zakupy mleka SPOT, niż pochodzącego od członków spółdzielni

[obr. GHG Inventory Guidance for US Dairy Cooperatives and Processors]

Emisje pochodzące z odpadów – przykład identyfikacji procesu

**Identyfikowanie i definiowanie obszaru
zakresu 3 obejmuje:**

- emisje generowane w wyniku postępowania z odpadami i ich unieszkodliwiania utworzonych w obiektach będących własnością i/lub obsługiwanych przez podmiot przetwarzający raportującego.
- emisje CH₄ (metan) i N₂O (podtlenek azotu)

Ponadto kategoria ta obejmuje wszystkie przyszłe emisje pochodzące z odpadów jednostki sprawozdającej w roku sprawozdawczym.

Emisje pochodzące z odpadów – przykład identyfikacji procesu

Proces	Źródło	Rodzaj odpadu
Odbiór mleka	Mycie i dezynfekcja instalacji i tanków	Woda
Przetwarzanie mleka	Mycie	Woda
Obróbka sera / serwatki / ziarna	Serwatka, woda do mycia, pozostałości ziarna	Woda
Obróbka tłuszczu / produkcja masła	Płukanie masła	Woda
Wytwarzanie mleka w proszku	Mycie, pyły	Woda
Produkcja mleka zagęszczonego / śmietanki	Mycie	Woda
Oczyszczanie ścieków	Osady ściekowe	Odpady stałe

Emisje pochodzące z odpadów – przykład identyfikacji procesu

Możliwy do pozyskania zbiór danych:

- odpady wytworzone w przeliczeniu na ilość produktu (tj. m³ ścieków na litr referencyjny mleka tj. skorygowanego do danej zawartości tłuszczu i białka)
- przetwarzanie odpadów stosowane w odniesieniu do każdego rodzaju odpadów (tj. składowisko, oczyszczanie ścieków, recykling)

Kalkulacja emisji

SUMA wytworzonych odpadów (ton lub m³) x indywidualny współczynnik emisji dla rodzaju odpadów (kg CO₂e/tonę lub m³)

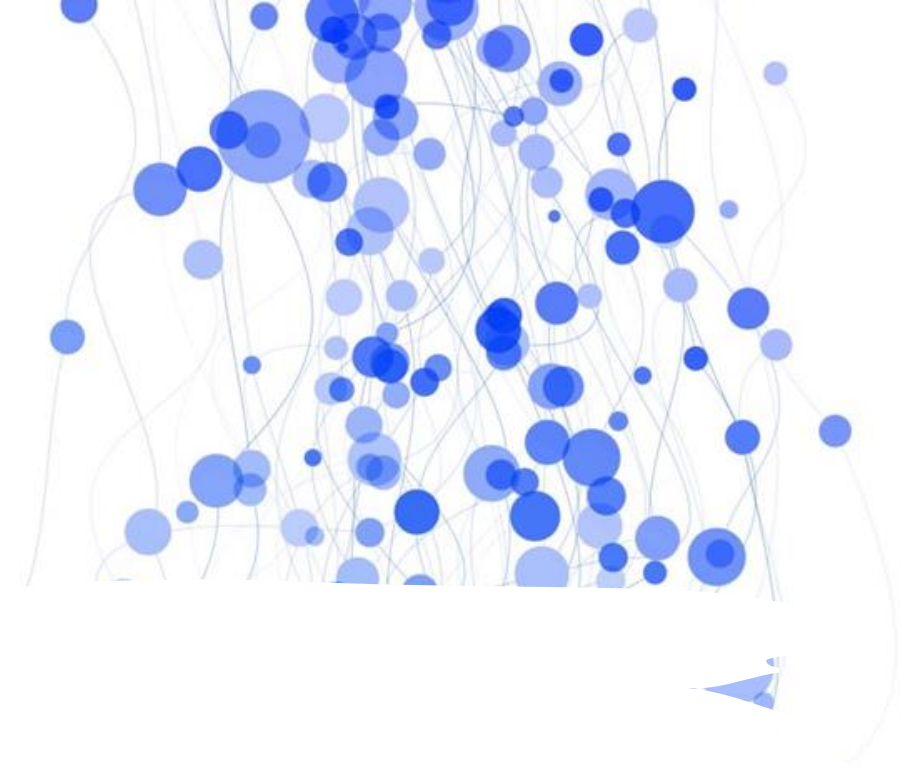
Emisje pochodzące od pracowników – przykład identyfikacji procesu

Analizowane zjawisko	Wskaźnik
Jak długą drogę pracownicy przebywają z domu zakładu produkcyjnego ?	kilometry dziennie
Ile dni w tygodniu pracują ?	dni w tygodniu
Ile tygodni w roku pracują ?	tygodnie w roku
Ile razy w tygodniu pracownicy stosują alternatywny środek transportu ?	dni w tygodniu z wykorzystaniem danej metody transportu
Czy pracownicy dojeżdżają do pracy razem ? (udział i obciążenie środka transportu)	% zatrudnionych dojeżdżających razem i % obciążenia pojazdu
Jak dużo energii elektrycznej zużywają zatrudnieni pracujący zdalnie ?	kWh

WPLYW INFORMACJI FINANSOWEJ NA INTERESARIUSZY

- surowiec
- handel krajowy i międzynarodowy
- opodatkowanie
- kształtowanie marży
- pozyskanie finansowanie i koszty finansowania inwestycji

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ